

Skolenes landsforbund

Postboks 8783 Youngstorget N-0028 OSLO

Besøksadresse: Hammersborggata

Tlf: 23 06 13 62, Fax: 23 06 13 83

E-post: skolenes@skolenes.no

Org.nr.970 533 362

Bankgiro: 9001 06 00919

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Oslo 5. september 2013

Kvalitet i fagopplæringa

Skolenes landsforbund viser til forespørsel om innspill *til Kvalitet i fagopplæringa-Kvalitetsvurderingssystem for fag- og yrkesopplæringa.*

Hensikten med et kvalitetsvurderingssystem er at elever og lærlinger får relevant fag- og yrkesopplæring i et godt læringsmiljø, og at dette systemet skal være en del av et kvalitetssystem for hele grunnopplæringa.

Vårt inntrykk er at dokumentet er svært omfattende, og det er god grunn til å stille seg et spørsmål om det er behov for så mye og omfattende dokumentasjon for å vurdere kvalitet i fag- og yrkesopplæringa. Slik dokumentet foreligger nå så er det lite egnet for lokalt utviklingsarbeid.

Dokumentet må kortes kraftig ned og inneholde konkrete fokusområder for hva det er viktig å innhente kunnskap om.

Skolenes landsforbund er opptatt av samfunnsmandatet og slik dokumentet nå er utformet mangler dette, da hovedfokuset ensidig er på samfunnets behov for arbeidskraft. Den generelle delen av læreplanen må integreres i kvalitetssystemet.

I kap. 3 *mål, kvalitet og kvalitetsvurderingssystem* defineres kvalitet «*som et uttrykk for samsvar mellom mål og resultat*». Mål og resultatstyring har dessverre en rekke begrensninger: Målene må være klare nok til at man kan gjøre rede for hva som er tenkt oppnådd, og resultatene må være mulig å måle opp mot målene. Det er dessverre slik at hvis en av forutsetningene svikter så blir påliteligheten borte og systemet blir ubrukelig.

Datainnsamling og systematisering er fornuftig for å gi indikatorer på et overordnet nivå, men gir i liten grad nytte på skole/gruppe/individnivå. Brukerundersøkelser gir også nyttig informasjon. Først og fremst på makronivå, men antageligvis også på lokalt og individuelt nivå. Vi stiller også et spørsmålstegn ved hva Kvalitetsvurderingssystemet skal tjene? Er det for å heve kvaliteten på fag- og yrkesopplæringa i «felten» eller er det for å tjene «andre systemer» på nasjonalt og internasjonalt nivå? Eller er det en kombinasjon?

Kap.6 *Implementering av kvalitetsvurderingssystem i fagopplæringa* gir en pekepinn på dilemmaet både på beskrivelsespunktene og tiltaksrekka. Hver for seg er mange av tiltakene OK, men et eksempel på at det også kan være ikke OK er nr.8:

«Oppfølging av lærlingeundersøkelsen». Etter at undersøkelsen er revidert og klar til bruk må den følges opp for å sikre at svarprosenten blir høy, og at informasjonen fra undersøkelsen gjøres tilgjengelig og tas i bruk på en hensiktsmessig måte.

Men det er jo først når den hensiktsmessige måten er definert, at det kan ha noen praktisk betydning. Dokumentet har også lite fokus på hvordan funnene skal føre til forbedringer. Flere målinger og analyser løser ikke de utfordringer som avdekkes.

Det er viktig at det avklares forpliktende oppfølging både på nasjonalt og fylkeskommunalt nivå før man går i gang med nye kartlegginger.

Skolenes landsforbund er generelt kritisk til systemer som skal tjene andre og overordnede systemer, systemer som bygger på uklar definisjon av kvalitet (upålitelige indikatorer) og systemer som bygger på urealistiske muligheter til å måle resultatoppgjør. Vi strever også med å se hvordan dokumentet forholder seg til hovedsaken i fag- og yrkesopplæringa, nemlig å gi relevant, arbeidslivsrealistisk opplæring tilpasset elevens, lærlingenes og arbeidslivets behov.

Skolenes landsforbund kan heller ikke se at dokumentet tar høyde for hvordan samfunnet skal forholde seg til videre utdanning som f.eks fagskole og evt. høyere utdanning.

Skolenes landsforbund registrerer at utvalget går inn for å kartlegge utstyrssituasjonen. Det er imidlertid en forutsetning at kartleggingen følges opp med å inkludere dette i systemet og at det gis bevilgninger til nødvendig oppgradering. Skolenes landsforbund vil til slutt peke på begynnelsen på vårt brev hvor vi mener at dette er et stort og omfattende dokument som vil kreve mye datainnhenting, og hvem skal bearbeide dette for å se sammenhengen, og hvordan skal dette kommuniseres ut? Det vil bli en svært arbeidskrevende oppgave å analysere de 12 kvalitetsområdene.

Med hilsen
Skolenes landsforbund

Anne Finborud
Forbundsleder

Terje Moen
1.nestleder